

Передплата

«РУСЛАНА» вносить:
в Австрії:

за пів рік . . . . . 20 кор.
за рік . . . . . 40 кор.
за чверть року . . . . . 5 кор.
за місяць . . . . . 1-70 кор.

За границею:

пів рік . . . . . 16 рублів
або 36 франків
за рік . . . . . 32 рублів
або 72 франків

Поодинокі числа по 10 сот.

РУСЛАНА

«Бареш ми очі і думу ми виреш; а не возьмеш мплости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о 5^{1/2} год. по полудні.

Редакція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. д. п. Дзямбровського (Хорунщини). Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереження.

Рекламації неопечатані вільні від порта. — Оголошення звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесення по 30 сот. від стрічки.

Пригода в Кепеніг.

(X) Під самим Берліном, в місті Кепеніг, отже в самім осередку Прус, в осередку держави «der Gottesfurcht und der frommen Sitte» довершив перед кількома днями геніяльний злодій перебранний за гвардійського капітана з асистенцією жовнірів і жандармів в білий день обкрадена мійскої каси, увязнивши попередно бурмістра, котрого з жінкою вго відослав до Берліна. Всего того довершив він покликуючись на найвищий приказ монарха. Після того ще зник він без сліду і доси не повело ся поліції дістати в свої руки сего незвичайного злодія.

Ся пригода викликала передовсім загальний сьміг, сьміх до розпуку і поза тим сьміхом спершу не могли поважні, міродатні круги застановити ся над досяглюстю сеї пригоди. Але, як наша народна приповідка каже: пригода до розуму дорога! Отже і з сеї пригоди міродатні круги виснують і повинні виснувати всякі послідовности, бо се, що стало ся в Прусах, що, як здавало ся загально, було би можливе хиба в Росії, можливе є всюди, можливе і у нас.

Удала ся та незвичайна штука, над котрою собі всі боки зривають, в Прусах задля сліпого послуху, з яким жовнір піддав ся приказови військової старшини, не розбираючи критично цілі і понуки сего приказу, удало ся се в Прусах, де і сьвітські люди і власти відносять ся з всяким поважанєм і смиренністю до приказів і розпорядків військової власти. Але те саме могло стати ся і у нас, де також сьвітські люди і власти, щоби оминати всяких неприємностей і послідовностей, піддають ся військовим властям, не в почуваню свого права чи обовязку, але навпаки в почуваню своєї безправности супроти військових властей, котрі є виконниками висших приказів, переводжених знаменами військового уніформу і оружя.

Бурмістр з Кепеніг є резервовим офіциром і у війську навчив ся сліпого послуху військовим властям і взагалі настоятелям. Отже як міг він сумнівати ся що до приказу, який вишпов від мнимого гвардійського капітана, хоч би навіть вго уніформ не відповідав у всіх подробицях всім вимогам приписів. З великим обуренєм висловив ся цісар про бурмістра, котрий яко резервовий офіцир не замів, що якісь там кокарди

на капітанській шапці злодія були хибно припняті. Але чиж не лучає ся, що й умундурованє чинних офіцирів деколи не домагає що до всіх подробиць? Не можна отже тут докоряти самим незнанєм уніформових приписів, бо припустім, що в дійсности мав би так не у всіх подробицях точно після приписів умундурований офіцир виконати подібний приказ, котрому сьвітська власть, або її орган опер би ся, які із сего вийшли би послідовности?

Отже ся пригода повинна бути до розуму дорога. Тут треба не реформи основної у взаминах між військовою властю а сьвітськими людьми і властями, тут може помогти лише усуненє самої системи, котра сліпим, механічним послухом довела до такого глуму.

З подорожи до св. Землі.

(Дальше).

Ерихон 15. вересня 1906.

Ані дур, ані малярія, ані инша зараза не відстрашують людий від поїздки над Йордан. Вибрали ся і ми туди. Замовлені повізки припрягли єще третого коня, бо дорога далека, камениста а до того стрімка, бо на 25 км. маємо поверх 1000 м. зіхати в долину. Коли Єрусалим лежить 800 м. над морем, то Ерихон 300 м. під зеркалом моря. Сею прогулькою займав ся сам наш драґоман, бо она не була обнята програмою, повізки коштували по 25 кор. Сей чає від початку дав ся відчути брак нашого паломничого комітету, на який деякі нарікали, але таки все мали всьо, що було треба.

Декотрі фякри були гарні і лучші, ніж наші парокінні, а на сі сїдали переважно наші міщани, а старенького 70-літнього сьвященника висадили на козел, бо преці заплатили на рівні. Не було контролі, бо їхали вигідно на подушках такі, що не платили, а ті що заплатили, мусіли зістати ся. На дорогу забрано по фляшці вина і тепліше окритє.

При всїданю гамір і заколот не до описаня. Кричуть Араби, кричить драґоман, а паломники накликають ся, щоби зібрало ся відповідних чотирох і всіло разом до повозки. Коли зібрало ся чотирох, то Араб ушає в дорогу, одержавши картку від драґомана.

Ідемо через браму св. Стефана, руслом ріки Кидрон, коло городу Гетсеманського і через бік Оливної гори віджа-

ємо до Вефтанії. Оливна гора має властиво три части, одна з півночи зве ся «Viri galilei», бо там від давна був приют для паломників з Галилеї, друга середуца є місцем вознесеня, а трета від полудня відділена дорогою, де любив перебувати Ісус з апостолами. За Оливною горою лежить Вефтанія, де Ісус воскресив Лазаря. Село мале, убоге, ще біднійше від тих, які було видко за Яффою. Кілька камінів, або дерево, а над тим брудна плахта, — се дім для численної родини. Гріб Лазаря нічо цікавого, от звичайна печера.

Араби гонять кіньми не зважаючи, чи дорога рівна або камениста, коби як найскорше на місци. Нераз треба було дивувати ся, що на тих камінях не розлетіли ся колеса, або не висипали ся паломники.

Що хвиля накликають ся фірмани. Ялла (дальше!) Асеб (уважай!). Та бо і майже що крок грозить якась небезпека. Наші доморослі туристи, що звиджують хвилясті, зелені Карпати, не мають навіть понятя про такі урвіска, скелі, закрути і такі гірські дороги над бездонними пропастями, якими ми їхали.

Всюда, як далеко кинути оком, лиш пуста земля і голі гори. Що хвиля пересуває ся коло нас каравана Бедуїнів, які везуть на верхоблюдах і ослах збіже до єрусалимських млинів. Мула видко рідше, хиба під сідлом. На переді каравани іде сам осел або чоловік пішки, або іде на ослі і веде каравану. З заду ідуть звичайно уоружені Бедуїни довгими тонкими рушницями і кривими шаблями, а за поясом блищать їм пістолети або кинджали. Лиця їх худі, смагли, аж чорні, очи блискучі, надають виразу завзята. Хто бачив їх в день, волів би не стрінутися з ними в ночи. Сі люди, які вірять у все і в нічо, які прийняли реліґію християнську, магометанську і жидівську і помішали зі своїми віруваннями в духи, подібні до спокійних яструбів та вовків. Часом переїде Турок на гарнім, чисто арабським кони, убранім в богату упряжу і золотом шиту дерку. «Таїб» (добрий!) кажу, вказуючи на коня, а Араб оглядає ся і шкїрить до мене білі, блискучі зуби; скажу жартом «шуп-таїб» (не добрий!) а він перечить з заналом. Так і видко, що у них конесорство, се національна пристрасть.

Декуда на горах видко було стада чорних овець з довгими звисаючими ухами, як у свиний. Далекі на скалі сидів орел.

Декуда, на диво, дорога була дуже

гладка, а стіни скал від пороку вапняка виглядали як алябастер. Однак всеж таки їзда не належить до дуже безпечних, бо понад найбільші вертепи нема ніякого огороження. Єслиби так хто скотив ся в долину, то вже єму аминь.

(Дальше буде).

Державні справи.

В комісії для виборчої реформи дискусія над § 42 перетягає ся в безконечність, не рушаючи ся з місця. Замітною на посліднім засіданю була промова пос. Василька, який пригадав, що Русинів у виборчій реформі упосліджено подвійно, іменно що до числа мандатів і що до виїмкових приписів, ухвалених для Галичини. Уже сі причини вистарчають, щоби виступити проти стремління удержання сих кривд і прилучити ся до тих, котрі старають ся знівечити виборчу реформу. Та бесідник не є так наївний, щоби думати, що єго голосованє в сій справі буде мати якийсь вплив, і він знає, що голосу Русинів, як то і доси було, ніхто не буде слухати. Сильні славянські партії числять ся з могутістю Поляків, а Русинів завсїгди покидають. Та і в сій квестії судьба Русинів є рішена і кривда стане ся законом. Як супроти того будуть поводити ся Русини, нині годі предвидіти. Одвічальність за те спадає на тих, котрі є одвічальні за цілий розвиток відносин в Галичині до нинішнього дня. Бесідник не знає, як єго клюб в палаті супроти сего предложєня буде поводити ся. Особисто є він за тим, щоби предложєне стало ся законом, але під услівєм, що виїмкові постанови о твореню в Галичині виборчих місць до 1500 мешканців будуть знесені, бо постанови сі зменшують число руских мандатів в Галичині з 28 на 20 або 22. Вправді польске коло не буде за реасумациєю сєї ухвали, але річию всіх інших сторонництв булоб помочи Русинам в сій справі, коли бажать виборчої реформи. Полемізуючи з п. Гломбінським доказує бесідник, що посол сей, покладаючи довіре в силу чєского і словінського народу, думає, що ухвалєне більшости двох третин, спинить розвиток сих народів. Такого бажаня що до Русинів п. Гломбінський не висказав. Але помимо більшости двох третин, помимо, що правительство, великі сторонництва і все, що в Австрії має власть, від десятків років забувають про Русинів, руский народ має силу, котрою боров ся цілі літа з більшим кольосом, чим австрійска держава, і не дав ся єму побідити, а нині є головним філяром революції в Росії. Коли єго правительство і інші народи не піпруть, стане ся зі шкодою для держави.

Цілком несподівано цїсар вчєра перед полуднем покликав до себе парламентарних міністрів: гр. Дїдушицького, др. Пацака, др. Дершату, др. Мархета, і Прада. Кождого з них прийняв окремо і кождому заявив рішучо, що домагає ся усунєня всяких труднощій, стоячих на перешкодї ухвалєню виборчої реформи так в комісії, як і в повній палаті та скорого полагождєня реформи. Під

вражїнем сих авдїєнцій розпочали ся поновно компромісові переговори. Нїмці домагали ся сєї концесії, щоби зміна розділу округів могла доконати ся тільки в присутности 343 послів, а польске коло поставило яко услїве присутність 60 послів з Галичини в справах єї дотичачих. Однак пізнійше підвисили Нїмці сєї домаганя на 350 а навіть 360 послів і тим способом розбили компроміс.

З сєї причини міністри найшли ся у великїм клопотї, бо дали були прирєченє цїсарєви, що вще нині компроміс стане довершений. Вечєром відбула ся знов нарада в справі компромісу, на який, як заєвнюють, мають згодити ся спорячі сторони на означєне числа послів на 350. Скликанє на вчєра засіданє комісії виборчої реформи відкликано з причини тих труднощій.

На вчєрашнім засіданю державної ради відповів президент міністрів бар. Бек на інтерпєляцію пос. Гєсмана в справі уступлєня гр. Голуховського. Заявив, що задля запобїженя фальшивому інформованю опїнії публичної і спростованя невїрних поглядів хоче передовсім ствердити, що міністер заграничних справ сам вніс просьбу о димісію на підставі зовсім свобідної постанови і виключно на підставі власної оцїнки дотичних відносин і що при сїм не відіграла ролі жадна ріжниця поглядів межі обома правительствами а міністерством заграчних справ на полю спільних квестій. На спільні справи мали оба правительства рівний вплив і на будучє австрійске правительство буде користати в повнім обємї з приналежного єму впливу. Мимо змін осіб в міністерстві заграничних справ не наступить жадна зміна курсу загравичної політики, як до тепєр, так і на будучє она буде миролюбною і буде добачувати своїх найважнїйших завдань в служєню материяльними і культуральними інтерєсами народа за помочию підпираня всяких миролюбних змагань. Опіраючись на дотеперішню остою мира, тридержавний союз, будемо старали ся о удержанє приязних відносин з іншими державами і балканьскими народами. Не можна затаїти, що міра політичного значїня нашої монархії в системі європейских держав зависла у великїй мірі від внутрішньої консолїдації, бо тільки спївділанє внутрішних сил може подати тим більшого впливу на зверх (оплески).

Відтак міністер відповів вєще в справі греко-румуньских відносин, а міністер просьвіти також дав відповіді на кілька інтерпєляцій. Більшої ваги була промова міністра торговлі Форшта підчас дискусії над наглим внесенєм пос. Грубого в справі поліпшеня платні почтових урядників. Міністер виводив, що правительство не могло узгляднити всіх бажань урядників, бо се потягнуло би річний видаток 40 мільонів корон, однак постарєє ся о полагождєне слїдуючих квестій: 1. Справу вчислєня службового додатку слуг, 2. вчислєнє лїт служби експєдиторів і урядників руху, 3. вчислєнє дотеперішнього додатку почтмайстрів до ємеритури, 4. підвисчєнє підстав ємеритури почтових офіціантів і офіціанток як і механїчних

помічників, 5. признанє квартирових додатків і інших полєкший для амбулянсових урядників, 6. додаток для служби, особливо там, де панує дорожня. Наглисть внесенєя Грубого ухвалєно, а також мерітум внесенєя відослано до бюджетової комісії до як найскоршого полагождєня.

Важні персональні зміни збули ся також вчєра на начальних міністерских становисках. Міністер війни ген. Пітрайх уступив, а на єго місце вступив дотеперішний міністер краввої оборони ген. Шєнайх. Вчєра прийняв ген. Шєнайх жєртовану собі цїсарєм теку міністерства війни. Причина уступлєня ген. Пітрайха лежить в тїм, що він не може додержати певних зобовязань, яких підняв ся супротив Угорщини при нагодї ухвалєня контингєнту рекрутів. Іменованє ген. Шєнайха не є зовсім уступкою для Малярів, бо євого часу ген. Шєнайх за кілька днів по обнятї теки міністерства краввої оборони так рішучо був висказав ся против всяких сєпаратистичних жадань Малярів, що в наслідок малярских демонстрацій мало що не прийшло було до димісії міністра.

На місце уступившого гр. Голуховського іменований міністром заграничних справ петербурський амбасадор бар. Ерєнталь, а нині відбудє ся єго записяжєнє. Бар. Ерєнталь уродив ся в р. 1854. Правничі студії кінчив в Празї, після чоґо вступив до дипломатичної служби і був приділений яко аташе найперше в Парижі, відтак в Петербурзі. В р. 1883. покликано єго до служби в міністерстві заграничних справ у Відни, де дійшов за Кальнакого до ранґи президиального шефа; в р. 1888 пішов яко легацийний радник до Петербурга, відтак був послом в Букарєштї до р. 1899, а від сєго часу до нині амбасадором в Петербурзі. Оженений є з графянкою Шєхєні, отже споріднений з угорською аристокрацією.

При нагодї тих змін цїсар надав ріжні відзначєня і ось: гр. Голуховскому брилянти до великої лєнти св. Степана; міністри Пітрайхови велику лєнту ордеру св. Степана, а новому міністрови війни Шєнайхови велику лєнту ордеру Леопольда; вкінци радник двора Етелц в міністерстві внутрішних справ одержав титул і характер шефа секції.

Звіт управляючого Совіта „Народної Торговлі“

з діяльности за рік адм. 1905/6 т. є за час від 1. липня 1905. до 30 червня 1906.

(Конець).

Білянсовий звіт.

(Реферат п. Романа Сосновского).

З білянсу товариства (котрий для перегляду членів від 10. с. м. знаходить ся у всіх складах і висилаєсь на жаданє почтою) показуєсь дальший сталий поступ товариства, на доказ чоґо наведені порівнаня:

Загальний оборот касовий вивосив 7,008.124-72 К і є вправді менший, як року мивулого, однак причина тому виплата фактур, не, як доси практиковано, через касу головну заряду, але через почтову Щадницю у Відни. Через те готівка не переходить два рази через касу центральну і тим самим оборот мусить бути менший. Натомість більші є торги о квоту 67,284-34 К і вносьєть поважну квоту 1,684.783-03 К, більший є оборот з крав-

ницями, бо побрали они товару за 540.940-27 К, отже о 49.449-64 К більше, і більший вкінци є чистий зиск, котрий вносить сего року 16.472-59 К.

Що до доходів бруто, то торги принесли зиску бруто 152.081-05 К, до того треба дочислити зиск з посередництва і есконту 41.362-56 К, отже разом зисковано 193.443-61 К, то є о 13.318-12 К більше як року минувшого.

Видатки на кошти адміністрації вносили 149.782 К, більше як року минувшого о 18.143-07 К. Збільшене видатків спричинили: додатки дорожизняні для персоналу, та уряджене куреу крамарського і інші справи крамарські.

Відсотків від вкладок заплачено, зглядно дописано 36.821-28 К, більше о 351-78 К від попереднього року.

Реальности товариства принесли доходу 28.229-94 К. На кошти адм. і податки від тих реальностей, як також на 1% амортизації сплачено 14.910-17 К. Проценти від позичок на реальности уплачено 2.219-07 К. Чистий зиск з каменниць вносить супроти того квоту 11.000-70 К.

З мобільій відписано: 1.641-88 К.

З сего зіставлення зисків і розходів оказує ся чистий зиск, як на вступі піднесено, 16.472-59 К.

З кінцем року адм. було готівки в касах: 15.643-70 К, в почтовій шадниці 42.870-74 К. Ефекти фонду резервового і пенсійного вносили 1.468-62 К, ефекти кавційні і депозити 175.362-15 К, гваранція рускої шадниці 6.000 К, льокації 146.852-29 К, а задатки на платні квоту 8.323-54 К.

Вартість реальностей товариства вносять 388.752-01 К, довги на тихже 59.259-71 К, в останнім році сплачено 1.401-87 К.

Товарів на складах було за 276.228-42 К (по ціні закупки), отже менше о 40.690-88 К. Стан дебіторів зменшив ся о 3.278-11 К і вносить 141.367-41 К. Що ся позиція не мертва, вказує факт, що на штрацю улачено в останнім році 561.622-63 К, а більше вплачено як року попереднього о 62.800-28 К, з чого виходить, що штраця відновляє ся через уплати кілька разів до року.

Належито обезпечена позиція дебіторів централу вносила 24.790-70 К, дебітори з посередництва винні 35.078-01 К, а уплатили протягом року (торг централу) 107.599-51 К.

Вартість мобільій по відписаню амортизаційнім 1.641-80 К вносить квоту 14.777-86 К.

Рубрика наперед улаченого чиншу зменшила ся в наслідок уплат чиншових о 4906-75 К і вносить 14546-25 К.

Ціла сума активів вносить 129.2061-70 корон.

В пасивах: уділи побільшили ся о квоту 2867-37 К і вносять 112537 К 91 с. Фонд пенсійний збільшив ся о статутарний приріст 1669-05 К і вказує квоту 15496-37 К, а фонд резервовий в наслідок статутарного приросту і дописаня процавших непіднятих дивіденд о 4209-50 К і вносить 37408-23 К.

Непіднята дивіденда вносить 3592-30 К.

Резерва податкова зменшила ся о квоту 1179-56 К і вносить 2313-6 К. Дальше тої резерви не дотовано, бо уважає ся за вистарчаючу.

Резерву страт в товарах побільшено о 210-26 К вносить тепер квоту 3052-52 К. Довги реальностей вносять 50259-71 К, що супроти вартости реальностей 388.752-01 К, становить менше як шесту часть обтяжена до дійсної вартости.

Вкладки на книжочки шадничі вносять квоту 825.181-54 К, а від попереднього року зросли о 17097-86 К.

Кавції і депозити вносять 175.362-15 К рівною квотою в активах позиція ся зносить ся в балансованю.

Конто біжуче кредиторів вносило з кінцем року адм. 41.385-73 К.

Разом сума пасивів вносить 1275589-11 К, а по порівнаню з активами оказує ся рі-

жниця 16372-59 К, котра творить виказаний чистий зиск.

На підставі повисшого представлення у-правляючий Совіт вносить:

1) Предложенний білянс за рік 1905/6, з рахунком страт і зисків, виказуючий зиск 16472-59 К приймає ся до відомости.

2) Поручає ся управляючому Совітові, щоби чистий зиск розділив по мысли §. 62. статута, та щоби титулом дивіденди від уділів виплачував 7%.

Н О В И Н К И.

— **Календар.** В п'ятницю: руско-кат. Карпа муч.; римо-кат. Евариста. — В суботу: руско-кат. Назарія; римо-кат. Сабіни.

— **З Львівського Бояна.** Відділ тов-а «Львівський Боян» запрошує всіх членів на вправи хоральні, що відбудуть ся в п'ятницю 26. с. м. о год. 7. вечером точно. З огляду на се, що є то приготування великого концерту в честь Т. Шевченка, на яким будуть виконані трудніші твори, просимо доконче явити ся в як найбільшій кількості. — *Виділ.*

— **Аматорське представлене у Львові.** «Ой не ходи Грицю та на вечерниці», славна своїми прегарними співами штука в народного життя Александрова і Старцконого, у нас одна з найпопулярніших, буде відіграна аматорами Читальні «Просьвіти» на жовківській передмістю у Львові в неділю, 4. листопада с. р. в салі тов. «Звезда». У виставі беруть участь найліпші сили, які між аматорами можна було найти, а які вже нераз мали нагоду пописатись перед нашою публікою і здобути собі її признанє. На режисера упрощено чоловіка фахового, а часть орхестральну прийняв на себе наш талановитий, молодий композитор п. Богдан Вахнянин. Білети, зовсім дешеві, буде продавати ся почавши від 31. жовтня с. р. в «Сокольській Базарі» а в дни представлення при касі.

— **Київська «Просьвіта»** взяла ся енергично до зачеркненої статутом діяльности. Передовсім звернула голову вагу на дешеві популярно-научні видавництва для народа. Перший збір членів сего товариства з дня 7. серпня вибрав комісію, котра мала уложити програму тих видавництв і припоручив комісії особливо зважати на книжки з українознавства, підручники й дитячі книги. У реєстрі проєктованих тем до 142 книжочок, ухваленим комісією а оповіщенім в «Раді», читач знайде більш до чотирох десятків тем з українознавства, які й подає до особливої уваги всім письменникам-популяризаторам. Що до підручників шкільних, то практика показала, що підручники задля народної школи складають ся й друкують ся незалежно від «Просьвіти» і, як зазначено в звіті тої комісії, мабуть небагом ми будемо мати повний комплект потрібних для такої школи книжок; підручничкиж до висших шкіл поки що складати булоб порано. Не забуваючи зовсім сего діла і маючи єго на меті, комісія одначе думає, що тепер «Просьвіті» важнійше взяти ся до видаваня книжок науково-популярного характеру на зазначені теми. Щож до книжок для дітей, то комісія думає, що плян сего видавництва повинен бути вироблений незалежно від пляну видавництва для народних мас, і се вже буде одним з дальших цілей комісії. Подаючи до уваги свій реєстр тем, комісія зовсім не думає, що він є щось таке скристалізоване, в яким нічого не можна відмінати. Комісія дуже добре розуміє, що в таким живім ділі, як складанє просьвітної літератури, справа більше залежить від індивідуальних смаків і хисту популяризаторів, ніж від визначеного наперед пляну. Зазначаючи теми, комісія хоче тільки сказати, що книжки на сі теми Товариство «Просьвіта» у всякім разі бажає мати і буде їх видавати; але з сего зовсім не виходить, щоб автори не могли самі собі брати теми інші. Комісія, вибираючи рукописи до видавня, може навіть дати перевагу новій темі, як що тільки признає її інтересною і добре обро-

бленою. Так саме автори можуть тільки тем єднати в одну, або одну ділити на кілька книжок — як їм буде красше. Збір членів «Просьвіти» постановив, щоби книжки змісту політичного й економічного мали характер науково-інформаційний, а не партійно-агітаційний, і се треба памятати всім, хто пише на такі теми. Що до викладу, то він мусить бути якомога простіший, зрозумілий найширшим масам неосвіченого народу. Мова повинна бути дуже проста народня, без невідомих народови літературних висловів; вона повинна бути чистою і складом, і лексикою. без чужого куколю: треба також берегти ся місцевих слів, коли їх знають тільки на дуже малім просторі нашого краю. Книжки можуть бути як оригінальні, так і перекладні. Добре булоб, колиб книжки були завбільшки 1—2 аркуші друку (32—64 сторінки формату видавня товариства). Коли хто схотів би писати на яку тему, то єму найкрасше порозуміти ся поперед з комісією, щоб часом не трапилось так, що на одну тему писати ме двоє або й більше людей. Комісія також може подати і показчик тих жерел, яких треба до роботи, або порекомендувати оригінал до перекладу, коли вже є в якій іншій літературі підходя книжка і треба її тільки перекласти. Комісія буде дуже дякувати кождому за всякі уваги про реєстр тих проєктованих видань, про виправки й додатки до єго. Адреса Комісії: Київ, Бульварно-Кудрявська, ч. 10. кв. 6. Товариство «Просьвіта». Видавничій Комісії Товариства «Просьвіта». Дальше слідує спис 142 тем, на які проєктують ся виданя київської «Просьвіти», які подаємо частинами на іншій місці.

— **Сокол в Золочеві** засновано яко гімнастичну філію львівського «Сокола».

— **З Львівської архієпархії.** Канонічну інституцію дістали оо.: Лев Костюк на Млинська, Лев Юрчинський на Гуцанки, Іван Королюк на Чемеринці, Михайло Захарчук на Ярчівці і Николай Стеткевич на Стінку. — Завідательства одержали оо.: Петро Гарух в Незнанові, Ігнат Слободян в Виписках, Василь Владичин в Помонятах, Марія Захарясевиц в Молодинчі і Омелян Каленюк в Хашованю. — Парох. сотрудниками назначені оо.: Стефан Новосад в Стривці і Антін Бучко в Ушні.

— **Еміграція до Америки.** Недавно появил ся звіт американського бюро статистичного, який вказує, скільки емігрантів і з яких сторін Європи виїхало до Америки. З того звіту бачимо, що з Європи до Північних Держав Америки виїхало від 1. липня 1905 до 1. червня 1906 три рази тільки емігрантів, що давнішими літами. Перегляньмо числа емігрантів за 10 літ. І так з ріжних сторін Європи до північної Америки від 1. липня 1905 до 30. червня 1896 приїхало 343.262 осіб, від 1. липня 1896 до 30. червня 1897. — 230.832 осіб, в тім часі 1897/8 — 229.229 осіб, в 1898/9 — 311.715 осіб, в 1899/00 — 448.572 осіб, в 1900/1 487.810 осіб, в 1901/2 — 648.741 осіб, в 1902/3 — 757.046 осіб, в 1903/4 — 812.870 осіб, в 1904/5 — 1.026.440 осіб, а від 1. липня 1905 до 30. червня 1906—1.112.000 осіб. Разом приїхало 6.508.526 осіб, отже майже таке число, як число мешканців в Галичині. Як з рахунків висше поданих бачимо, еміграція до Північної Америки що року збільшає ся. В останніх двох роках була вона незвичайно велика, бо ввнесла разом 2.036.440 емігрантів.

Еміграція до Америки змінила в останніх роках цілком свою форму. Бо ще в 1880 році виїздили там головю Німці, Ірландці і Скандинавці. Тих емігрантів приймало правительство Америки з отвертими раменами. В останніх роках почали виїздити до Америки головю Італійці, Маляри, мешканці Росії, та дуже багато людей з Галичини, Русинів і Польків. В однім останнім році приїхало до Америки 120 тисяч людей з самої Росії. Також дуже багато людей примандрувало до Америки з Італії, головю з хлопських околиць Сицилії та Калябрії. Емігранти, що виїздили до північної Америки, висідали головю в Новім Йорку. В останнім році, в яким було 1.112.000 емігрантів, переважна часть бо 880.543

осіб приїхала до Нового Йорку, інші висіли в інших місцях портових північної Америки. З тих, що приїхали в тім році до Нового Йорку, було 609.714 мужчин, а 270.829 жінок. Переважна частина усіх тих мужчин і жінок, що прибули до Нового Йорку, були молоді люди, бо числили від 14 до 45 літ, отжеж були у віці, коли чоловік має найбільше сили до праці. Таких було 735.257 осіб. Четверта частина з новоприбулих до Нового Йорку в останньому році, то є 219.176 людей, були цілковиті анальфabetи, то є не уміли ані читати, ані писати. Таких, що уміли читати, але писати не уміли, було 4.607 людей. Найбільше число анальфabetів, або людей, неуміючих читати і писати, було з Галичини Русинів і Поляків, далше Словаків, Італійців і з різних сторін Росії. Ті нещасні нині люди, як дістануть ся до Америки, стають ся переважно жертвою страшного визиску. Тих непросвічених людей голвно уживають американські капіталісти до найстрашніших робіт.

— **Дрібні вісти.** Самбір дістане небагом електричне освітлене. — Студенти філософії на ческім університеті в Празі застрайкували з причини тісних саль викладових.

— **Репертуар руского театру в Бучачи.**

Саля «Сокола». Початок о 7½ вечером. Білети продає торгівля п. Рогозинського. (Абонамент на 6 вистав під ряд 10 К).

В суботу 27. с. м. «Весіле при ліхтарнях», оперета Оффенбаха і «На сіножати», картина зі співами і танцями Яновскої.

В неділю 28. с. м. «Запорожець за Дунаєм», народна оперета в 3 діях Артемовско-го. Закінчать «Вечорниця», твір музичний Ніщинського.

Ві второк 30. с. м. «Барон циганів», оперета в 3 діях Штрауса.

— **Репертуар міського театру у Львові.**

В четвер: «Орфей в пеклі», комічна опера Оффенбаха.

В п'ятницю: «Мамі Колібри».

Други Соколи і Соколки! Памятайте, що львівський «Сокол» збирає жертви на будову свого дому.

Наука, штука, література.

— **Теми для видавництва київської «Просвіти».**

1. *Природознавство.* 1. Космографія. 2. Геологія. 3. Фізика. 4. Фізична географія. 5. Про воду. 6. Про повітря. 7. Про землетруси й вулкани. (Пишеться). 8. Громовина (електрика) в природі і в людській роботі. 9. Мінерали. Здобування деяких (сіль, вугілля) на Україні. 10. Рослина та її життя. 11. Мікроорганізми. 12. Живі тварини (звіри, птахи й ин.) а) їх норі й будівлі, б) їх семейове життя, в) їх гуртове життя). 13. Людське тіло й його життя).

II. *Географія політична й соціальна згідно з етнографією.* а) Україна. 14. Географія України. 15. Україна в цифрах серед інших країв. 16. Опис України географічний, етнографічний і економічний по окремих краях. Ця тема має бути поділена на кілька книжок відповідно до тих районів, на які поділит ся опше. Найпотрібнішими признано книжки на одні теми: а) Дніпро, б) Галичина, Буковина й Угорські українці. 17. Побутове життя українців. 18. Українські емігранти в Азії, в Америці та в інших місцях. 19. Колоністи на Україні. б) Інші народи й краї. 20. Всесвітня географія. 21. Описи окремих країв, народів або держав; життя в їх; політичний лад. Росія та її народи. 22. Москалі. 23. Білоруси. 24. Поляки. 25. Чехи. 26. Болгари. 27. Серби. 28. Финляндія. 29. Литовці. 30. Вірмени. 31. Грузини. 32. Євреї. 33. Німці. 34. Англієці. 35. Голяндці. 36. Шведи. 37. Норвеги. 38. Данці. 39. Бретани. 40. Французи. 41. Швейцарія. 42. Італійці. 43. Еспанці й португальці. 44. Турки. 45. Араби. 46. Персія. 47. Індія. 48. Китайці. 49. Японці. 50. Північно Амери-

канські Сполучені Штати. 51. Канада. 52. Австралія (анг. колонія). 53. Нова Зеландія.

III. *Українська історія, історія української літератури.*

54. Побут князівського періоду. 55. Україна з Литвою. 56. Україна і Польща. 57. Побут другої половини XVII в. 58. Україна й татари (друкуєть ся). 59. Петро Сагайдачний. 60. Переяславська умова. 61. Козацтво і запорозька січ. 62. Петро Дорошенко. 63. Іван Мазепа (пишеть ся). 64. Павло Полуботок. 65. Гайдамаччина. 66. Закон і суд в старовину на Україні. 67. Цехи і братства на Україні. 68. Історія церкви і релігійні рухи на Україні. 69. Пани й панщина на Україні. 70. Земельна справа на Україні від Хмельнищини до нашого часу. 71. Історія освіти на Україні. 72. Історія змосковлення України (яко частина цієї загальної теми може було написана: історія змосковлення української церкви). 73. Доля української мови в історії (через що наша мова стала «мужицькою», вага мови як культурного фактору). 74. Українська народня пісня та її співці. 75. Українське письменство і його вага в нашій історії. 76. Театр на Україні. 77. Тарас Шевченко. 78. Михайло Драгоманів. 79. Іван Франко.

«Світ» ч. 17. з 25. с. м. містить: В. Пачовский: «Жертва штуки». Олександр Марічак: «Моя дівчина» і «Як перший раз». Ольга Кобилянська: «Ніоба». Мопсан: «Техніка творення». Юрій Кміт: «Весіле в Семиріччі». Гуго Фосколько: «Льоренцо до Читателя». В. Будзиновский: «Популярні книжки».

Телеграми

з дня 25. жовтня 1906.

Рим. Свв. Отець подужав вже і встав з ліжка, а в суботу буде вже мабуть приймати на послуханях.

Білгород. Скупштина закінчила розправу над інтерпеляцією в справі торговельних відносин з Австрією і прийняла денний порядок, висказуючи правительству довіру. Виесену опозицією заяву недовіря для правительства відкинено.

Берлин. З Петербурга доносять, що кабинет признав міністри внутрішніх справ 10 мільонів рублів на кошти виборчої кампанії до думи.

Magdeburger Ztg. доносить з Петербурга, що 80-ам бувшим послам, що підписали маніфест виборський, доручено акт обжалованя. Століпіннови не ходить о їх покаране, але через поставлене їх в стан обжалованя о усунені їх від пасивного права вибору.

НАРОДНА ГОСТИНИЦЯ.

(Готель, реставрація і каварія — ріг ул. Сикстускої і Косцюшка у Львові).

Приїхали дня 24. жовтня: о. Льонгин де Ковблянський з Розтоків, о. Іларіон Гарасимович з Кривого, о. Максим Калинич з сном з Жукотина, др. Адам Розенталь з Варшави, Ж. і Г. Балінські з Бережан, Орест Авдикевич з Перемишля, Николай Козловский з Помор'я, о. Володимир Сойка з Цінева, Семен Баран з Золочева, о. Іларіон Гопшовский з Журавна, о. Амврозій Полянський

артистична часопись для гумору і сатири виходить у Львові дня 1. і 15. кожного місяця.

з Гусятини, Юліян Шепарович і Дмитро Стасинець зі Станиславова, о. Юрій Кміт з Гвіздія, Теодор Цьвах з Березовиці малої, Стецяк з Добромилля, о. Кость Білинський з Ніговець.

Глядає ся бухгалтера

для Товариства гімн. «Сокол» у Львові, Плата після умови. Зголошувати ся в «Соколі» вечером у д. скарбника Миколи Доскоча (ул. Коверника 9).

Всіх лікарських наук
Др. Кость Танячкевич
б. секундар шпиталю Вільгельміни у Відні по відбуттю трілітньої практики у віденських шпиталях та клініках
осів в Золочеві.
(Ординує в домі інспекторату податків).

Всілякі
КУПОНИ
і
вильосовні цінні папери
виплачує без потручени провізні або коштів
Контора виміни
ц. к. упр. гал. акц
БАНКУ
Гіпотечного.

Colosseum
в пасажи Германів
при ул. Соняшній у Львові.
від 15. до 31. жовтня 1906.

Нова сензаційна програма.
Щоденно о 8. год. вечер представлене В неділі і свята 2 представлення о 4. год. по пол. і о 8. год. вечером. Що п'ятниці High-Life представлене. Білети вчаснійше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвига ч. 9.

СОКОЛ *жумку і паперці* можна набувати в «Сокольській Базарі» у Львові і у всіх торговлях в краю.

Передплата виносить:
річно 8 К,
піврічно 4 К,
чвертьрічно 2 К.
Поодиноке число коштує 40 сот.
Адрес: редакції і адміністрації
Львів, ул. Академічна ч. 8.